

ELLINGTON AT NEWPORT

Omslaget till den europeiska originalutgåvan av "Ellington At Newport" på Philips, en av Ellingtons mest kända och sålda skivor.

Duke Ellington Society of Sweden, DESS

ISSN 1400-8831

DESS, c/o Jan Falk
Box 22062, 104 22 Stockholm
Telefon 08-652 07 90, mobil 070- 552 07 90

Redaktionsgrupp:
Thomas Erikson, Sven Eriksson,
Anders Asplund.

Plusgiro 11 63 75 - 7

Hemsida: www.ellingtonsweden.com

DESS medlemsavgift
är per kalenderår: Inom Norden 150 kr

Membership outside Scandinavia
\$ 25 per annum.

Vid köp hos DESS använd vårt
Plusgiro 11 63 75 - 7

Nye ordföranden, Jan Falk, har ordet:

Ny ordförande efter 10 år – kan det bli nå't bra?
Ska Du rösta med fötterna eller fortsätta vara medlem?

Ja, Ni medlemmar, vilka är Ni – förutom att Ni är ca 250-260 medlemmar?

Var då?

- Utlandet ca 40 medlemmar.
- Stockholmsområdet ca 160 medlemmar.
- Övriga landet ca 50-60 medlemmar.
- På SAMI-mötena kommer ca 40-70 medlemmar inklusive gäster.

Det innebär att hittills så har DESS-Bulletinen varit skälet för medlemskap i föreningen – och det kommer så förbli – men som jag hoppas på ett ännu bättre sätt.

Till att börja med skall vi skicka ut ett medlemsregister (Obs! De som *inte* vill vara med i Registret måste informera styrelsen om detta!)

Eftersom jag ursprungligen kommer från Göteborg och är gift med en kvinna från Norra Norrland, är tanken tilltalande att t.ex. medlemmar i Luleå och Umeå träffas hos medlemmar i Skellefteå för en Duke-afton. Det är ju bara 13-15 mil att åka! Men då måste Ni ju också veta att Ni finns!

Det är också en tilltalande tanke att under nästa år försöka ordna ett SAMI-möte i Göteborg, Skåne eller varför inte i Halmstad dit det är 16-20 mil för ett antal medlemmar. Då måste styrelsen dock få villiga lokala medhjälpare – så hör av Er!

Vidare har jag den bestämda uppfattningen att Du som medlem i DESS inte bara tycker om Duke Ellingtons musik, utan kanske också har en speciell relation till ett musikstycke, en konsert, en händelse eller en recension med anknytning till Duke Ellington. Om Du inte redan har gjort det så *skriv ner det!* Skicka alstret till DESS och redaktören kommer att försöka införa det i DESS Bulletinen.

Vi vill också gärna ha nya kåsörer till SAMI-mötena – bor Du långt bort kan Styrelsen tänka sig att bistå med del av biljett- eller bensinpenningar. Vi skall försöka engagera våra utländska medlemmar att bidra med artiklar i bulletinen, vilket gör att det kanske blir fler bidrag på engelska. (Blir det för många protester så får vi översätta.) Vissa svenska bidrag av internationellt intresse kommer att översättas till engelska.

Javisst ja, jag skulle ju presentera mig – fast det kanske jag redan har gjort?

Näväl, jag är 60+, men känner mig mera som 40+, är egen företagare med vattenrening som specialitet och med Irak och Mellanöstern/Nordafrika som hemmamarknad, ingenjör, ekonom, arbetar för mycket och har i höst fortsatt mina C-kurstudier vid Stockholms Universitet för att få min fil.kand. i Arkeologi.

Det borde därför vara klart att det enbart finns en anledning till att jag accepterat ordförandeposten i DESS:

Duke Ellington och hans musik har varit och är en mycket viktig del av mitt liv.

Som tonåring i Göteborg började det med skoldanser och Dixieland, första LP:n Jelly Roll Morton, vars Doctor Jazz ett tag blev min "terapi" när vuxenverkligheten var för påträngande. Sedan kommer jag inte ihåg vad som kom först, efter Mose Allisons "Parchman Farm", hans version av Duke Ellingtons "Don't get around much anymore" eller "Duke Ellington at Newport 1956". Newport 56 har blivit min favoritskiva. Jag gillar allt och speciellt "Jeep's Blues". Men "Diminuendo and Crescendo in Blue" har varit och är min favorit. Närhelst jag har behövt slappna av efter upprördheten av de små och stora sk-stövlar jag mött genom livet eller av annan anledning varit nere – att spela "Diminuendo and Crescendo in Blue" har alltid lyft upp mig. (Om jag skulle placeras på en öde ö så räcker det med råkor och den skivan för att jag skulle klara mig bra.) (PS Nu föregrep jag en artikel på annan plats i DESS Bulletinen i ämnet DBCB.)

Mina övriga musikintressen är vida (exempel utan rangordning): Armstrong, Basie, Adderly, Domnerus,

Nytilträdde ordföranden i DESS – Jan Falk. Foto Sven Eriksson

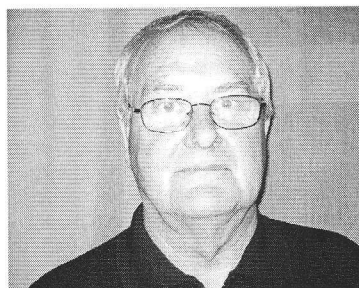
MJQ, Mulligan, Parker, Babs, Carmichael, Charles, Fitzgerald, Holiday, Sinatra, Smith, Vaughan, Evans, Hallberg, Norman, Tatum, Lennon, Stewart, Jones, Callas, von Otter, Mozart, Bach, Gould, Karajan, Kubelik, Bernstein etc.

Vad gäller ljudåtergivning så gillar jag "rent" ljud – ett piano skall låta som ett piano, en gitarr som en gitarr och en röst, som i verkligheten. Högtalare med "sound" ogillas. Quad's elektrostater har numera efter 20 år ersatts av högtalare som i mina öron låter ännu klarare.

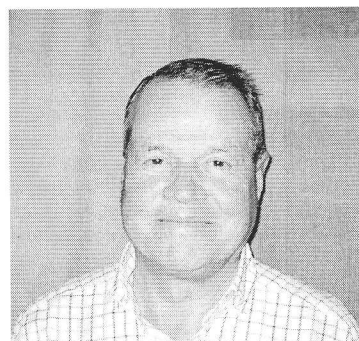
När det gäller "levande" musik så högaktar jag Hacked Björkstén, som inför en SAMI-spelning sa: "Mikrofoner? Näe, har jag inte tillräckligt "flås" för den här lilla lokalen så kan jag sluta spela." Jag gillar inte solisthögtalarna på Berwardhallen – låter illa t.o.m. när de pratar (hur kan sångare som Svante Thuresson senast acceptera detta?) och ljudet på Fasching är fruktansvärt – 15 mikrofoner på 12 musiker och mixerbord och högtalare som "låter". Då är det bättre att gå hem och lyssna...

Som bör ha framgått ovan är anledningen till mitt intresse att vara ordförande i DESS styrelse inte att utöva makt. Jag har varken tid för eller intresse av det. Den här långa presentationen är en engångsföreteelse. Min strävan är att stimulera mina medarbetare i styrelsen att tycka det är kul att jobba med DESS och få var och en att göra sin del för föreningen.

De är (i bokstavsordning):

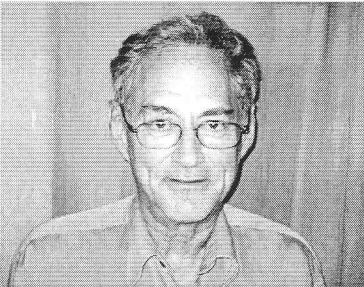
Anders Asplund, vår redovisningsansvarige som pendlar till styrelsemötena från Sandviken och med ett stor kunnande om Duke Ellington (från Sandviken).

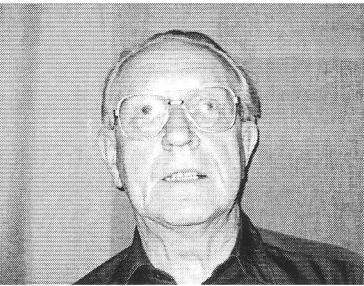
Bengt Barkman, vice ordf. nyinvald i styrelsen, men har följt arbetet under våren 2005, och projektledare för web-sidan (från Stockholm).

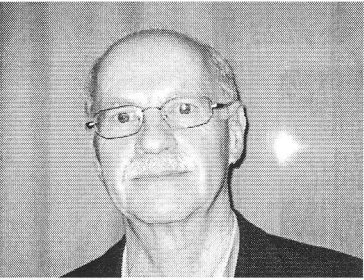
Rolf Dahlgren, styrelsens nestor med sina 85 år och var med att starta DESS, journalistisk, redaktionell erfarenhet och sannolikt med Sveriges bästa jazzfotoarkiv (från Sollentuna).

Thomas Erikson, vår kassör och redaktör, som har det stora ansvaret för utformningen av DESS Bulletinen (från Umeå).

Sven Eriksson, mångårig medhjälpare som nu tagit steget upp i styrelsen och med ett gediget ljudkunnande (han är en av LTS, Ljudtekniska Sällskapets grundare och från Orsa).

Key Jigerström, vår programmakare för SAMI-mötena med många idéer och många musikerkontakter - men han vill ha flera! (från Linköping).

Leif Jönsson, Duke Ellingtonmästare 2004 och vår sekreterare, medlemsregisterhållare och ansvarig för förtäringen på SAMI-mötena (från Hässleholm).

Alla medarbetare i styrelsen kan sannolikt mer om Duke Ellington och hans musik än vad jag hinner lära mig - men å andra sidan, som arkeolog vet jag hur man skall "gräva" efter information.

Vi i styrelsen arbetar med DESS på vår fritid och gör så gott vi kan. Om något är bra så säg det gärna till den det vederbör. MEN klaga inte på en enskild styrelsemedlems arbete om något går fel. Låt mig travestera ett gammalt uttryck: Skjut inte på pianisten utan sikta på orkeslederaren, dvs undertecknad, som både kan ducka och stå pall för en snyting... Ansvaret är ordförandens.

Med DESS-hälsningar
Jan Falk

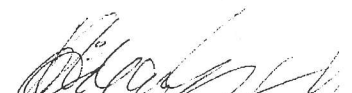
Duke Ellington Society of Sweden (DESS)

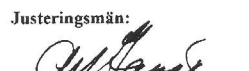
PROTOKOLL fört vid ÅRSMÖTE måndagen den 4 april 2005 på SAMI i Stockholm

- § 1. **Årsmötets öppnande**
Ordföranden Göran Wallén hälsar de närvarande välkomna och förklarar årsmötet 2005 öppnat.
- § 2. **Prövning att årsmötet kallats i behörig ordning**
Årsmötesdeltagarna anser att årsmötet hade kallats i behörig ordning.
- § 3. **Val av ordförande för årsmötet**
Håkan Skytt föreslås leda årsmötetsförhandlingarna. Inga andra förslag föreligger. Årsmötet väljer honom enhälligt.
- § 4. **Val av sekreterare för årsmötet**
Från golvet föreslås Leif Jönsson till sekreterare för årsmötet. Han väljs enhälligt.
- § 5. **Val av två justerare tillika rösträknare att jämte ordföranden justera protokollet**
Mötesdeltagare föreslår Sven Eriksson och Alf Lavér och de väljs enhälligt.
- § 6. **Styrelsens förvaltningsberättelse**
hade delats ut till årsmötesdeltagarna. Emellertid är den ofullständig vad gäller resultat- och balansräkning, en följd av att kassören Monika Löfdahl inte presenterat någon sådan på grund av sjukdom.
- § 7. **Ajournerade frågor**
Mötet beslöt att följande frågor ajourneras för behandling av årsmöte vid senare tillfälle:
- resultat- och balansräkning för 2004
- revisorernas berättelse
- ansvarsfrihet för styrelsen
- val av styrelse, revisorer och valberedning.
- § 8. **Styrelsens förslag till budget 2005**
På ordförandens fråga om den i årsmöteshandlingarna föreliggande budgeten för 2005 kan godkännas, undrar Bo Ahnegård om det är möjligt att presentera en budget för 2005 om det inte föreligger något bokslut för 2004.
Göran Wallén replikerar att föreningens ekonomi är god och att kapital finns tillgängligt på föreningens bankkonto som gör det möjligt att realisera den framlagda budgeten.
Årsmötet beslutar att godkänna densamma.
- § 9. **Styrelsens förslag till årsavgift**
Årsmötet beslutar att medlemsavgiften för 2005 skall vara oförändrad, 150 kr.
- § 10. **Övriga frågor (diskussionsfrågor)**
Jan Falk vill föra till protokollet, att protokoll från årsmötet och extra årsmötet 2004 ingår i årsmöteshandlingarna och har tillställts mötesdeltagarna. Revisorn Lars Olofsson påpekar att enligt stadgarna skall årsmötesprotokoll skickas ut till medlemmarna senast 45 dagar efter årsmötet. På Claes Englund's förslag att stadgarna borde sändas ut till medlemmarna informerades styrelsen att stadgarna finns på föreningens hemsida och att medlem som vill ha dem i pappersform givetvis får det efter begäran. Ove Lindgren påpekar att föregående årsmötesprotokoll skall ingå som en punkt i föredragningslistan.
Ordföranden frågar mötet om det det accepteras att nämnda handlingar skickas samordnat med föreningens Bulletin samt att elektronisk post likställs med papperspost för dokument till medlemmar med e-postadress, detta i enlighet med att stadgarna inte specifikt anger pappersformen. Mötet har ingen invändning till detta.
Ordföranden Håkan Skytt tar upp frågan om årsmötet kan besluta om datum för årsmöte 2006. Årsmötet beslutar att inte bestämma datum för årsmötet 2006.
- § 11. **Årsmötets avslutning**
Ordföranden Håkan Skytt tackar mötesdeltagarna för visat intresse och beslutar att ajournera årsmötet preliminärt till den 23 maj 2005.

Stockholm den 4 april 2005

Leif Jönsson, mötessekreterare

Håkan Skytt, mötesordförande

Justeringsmän:

Alf Lavér

Sven Eriksson

PROTOKOLL fört vid DET FORTSATTÅ ÅRSMÖTET
måndagen den 19 september 2005
på SAMI i Stockholm

- § 1. **Årsmötets öppnande**
Ordföranden Göran Wallén hälsar de närvarande välkomna och förklarar det fortsatta årsmötet 2005 öppnat.
- § 2. **Val av ordförande för årsmötet**
Håkan Skytt föreslås leda årsmötesförhandlingarna. Inga andra förslag föreligger. Årsmötet väljer honom enhälligt.
- § 3. **Prövning att årsmötet kallats i behörig ordning**
Årsmötesdeltagarna anser att årsmötet hade kallats i behörig ordning.
- § 4. **Val av sekreterare för årsmötet**
Leif Jönsson föreslås till sekreterare för årsmötet. Han väljs enhälligt.
- § 5. **Val av två justerare tillika rösträknare att jämte ordföranden justera protokollet**
Mötesdeltagare föreslår Sven Eriksson och Bo Ahnegård och de väljs enhälligt.
- § 6. **Styrelsens förvaltningsberättelse**
har delats ut till årsmötesdeltagarna. Den innehåller även resultat- och balansräkning. Även kommentarer till revisorns anmärkningar bifogas i handlingarna jämte revisorns berättelse. Förvaltningsberättelsen godkänns enhälligt.
- § 7. **Revisorns berättelse**
Revisor Lars Olofsson kommenterar revisionsberättelsen. Den föranleder inga frågor från årsmötesdeltagarna.
- § 8. **Ansvarsfrihet åt styrelsen**
Årsmötet beslutar enhälligt att lämna ansvarsfrihet åt styrelsen.
- § 9. **Val av styrelse**
Den av valberedningen föreslagna listan på styrelseledamöter har delats ut till mötesdeltagarna.
Årsmötet väljer
Jan Falk till ordförande på två år,
Rolf Dahlgren till ledamot för två år (omval),
Thomas Eriksson till ledamot för två år (omval),
Sven Eriksson till ledamot för två år (nyval),
Bengt Barkman till ledamot för två år (nyval).
Dessutom ingår i styrelsen följande ledamöter som är valda till 2006:
Anders Asplund,
Key Jigerström,
Leif Jönsson.
- § 10. **Val av revisorer**
Lars Olofsson är föreslagen och Per-Olov Weilemar som revisorssuppleant. Inga andra förslag föreligger.
Årsmötet beslutar enhälligt att utse Lars Olofsson till revisor för en period av två år och Per-Olov Weilemar som revisorssuppleant likaledes för en period om två år.
- § 11. **Val av valberedning**
Årsmötet beslutar enhälligt att till valberedning intill nästa årsmöte utse Alf Lavér.
- § 12. **Hur årsmötesprotokollet kommer medlemmarna till del**
Kopia av årsmötesprotokollet kommer att tillsändas medlemmarna. Årsmötet bekräftar att mötesprotokollet kan sändas som e-post till alla de medlemmar som uppgivit sin e-postadress.
- § 13. **Övriga frågor**
Göran Wallén och Monika Löfdahl som avgår som ordförande respektive kassör och redovisningsansvarig avtackas av den tillträdande ordföranden Jan Falk med presenter. Jan Falk betonar det uppoffrande engagemang som har präglat Görans och Monikas arbete i föreningen från dess början år 1994 fram tills nu. Deras insats kröntes med det succéartade arrangemanget av 2004 års Duke Ellington konferens på det välbekanta musikpalatset Nalen i Stockholm, ett utmärkt exempel på Görans Walléns talangfulla organisationsförmåga. Hans övertygelse om att gå i land med detta stora arrangemang smittade av sig på de övriga i styrelsen.
Göran och Monika skall ha ett stort tack för sina värdefulla insatser under de gångna 11 åren och de får en stor applåd från årsmötesdeltagarna.
- § 14. **Årsmötets avslutning**
Ordföranden Håkan Skytt tackar mötesdeltagarna för visat intresse.

Stockholm den 19 september 2005

Leif Jönsson
mötessekreterare

Håkan Skytt
mötesordförande

Justeringsmän:

Bo Ahnegård

Sven Eriksson

Det svängde om Swing Collective på SAMI den 19 september

Fr. v. Klas Lindqvist as, Martin Sjöstedt b, Fredrik Oreländ tp, Fredrik Lindborg ts. Foto Sven Eriksson

Jag har i alla år hävdat att god jazz ska ha en naturlig swing, så att jag känner en puls som får mig att vilja stampa takten, kanske t.o.m. dansa. Även en långsam ballad måste, enligt min mening, ha denna puls för att jag ska kalla det genuin jazzmusik. Ett annat kriterium som skiljer jazzen från nästan all annan musik, är att solisterna bygger sina inpass på att komponera logiska fraser på givna harmonisekvenser. Musiken skapas i samma ögonblick som den spelas. Kan man då bygga meningsfulla och svängiga fraser, är man en god jazzmusikant, tycker jag.

Goda jazzmusikanter vill jag definitivt kalla medlemmarna i Swing Collective som tog publiken med storm vid konserten i samband med DESS' årsmöte den 19 september. Det första numret var Wynton Marsalis' komposition "Swing Down Swingtown". Här ställdes publiken genast inför det faktum att grabbarna spelar en i dag ovanlig mix av arrat och improviserat. Jag har alltid känt att riff och ensembleinpass som ramar in soloprestationerna ger en mycket intressant helhet.

När jag för första gången hörde bandet drog jag genast paralleller till Johnny Hodges' småband i början av 50-talet, när han lämnade Ellington (51-55) och hade en septett med

mestadels samma sättning som S.C. Jag har en EP med den upplaga som innehöll Emmett Berry tp, Al Sears ts, Lawrence Brown tb, Leroy Lovett p, Lloyd Trotman b och Joe Marshall dr. I dag finns det en CD med strålande nummer från den tiden att köpa hos Bo Scherman till lågpris. Köp och lyssna till "Sideways", "Who's excited", "A Pound Of Blues" och "Sweeping The Blues Away". Här kan man höra samma sättning som S.C. använder. Troligen har Marsalis hört detta och i såväl sättning som arrangemang efterliknat med sin septett. Att jag nämner den gruppen är för att Daniel Tilling fick sin inspiration därifrån när han och några likasinnade började bildandet av S.C. Från scratch tog det ca 1,5 år av arr-skrivande och repetitioner, innan den första konserten hölls inför publik. Det är svårt att pussla ihop reptider när alla inblandade är i högsta grad bokade i alla möjliga sammanhang. Den första konserten var i våras på Täby jazzklubb JANO. Jag var där med min gode vän Rune Falk, och vi blev helt begeistrade. Jag lyssnade även i konsert nr. 2 i Hallunda. Skrev därefter en recension i O.J. nr. 6. De superlativ som jag då öste över gruppen infriades med råge i DESS-konserten. Efter en lång under-

bar pianointroduktion i andra låten hann inte ensemblen mer än några takter in i "Main Stem" förrän en varm spontan applåd utbröt. Sedan var succén given. Alla små tveksamheter som kunde förekomma tidigare var nu helt borta. Och man måste falla helt för samtligas prestationer. Betänk att det är ett gäng som inte spelar ihop reguljärt. Ännu!! Hoppas att många jazzarrangörer får upp ögonen och öronen för dessa killar som borde få nå ut till en större publik.

Man blandar musik ur Marsalis' och Ellingtons repertoar med original av mestadels Daniel Tilling vars komponerande och arrangerande håller högsta klass. För att inte tala om hans pianospel!!! Rutinerat, intressant, roligt och spännande. Vilket ju också gäller för Niclas Oreländ tp, Fredrik Lindborg ts/cl, Daniel K. Johansson tb, Klas Lindqvist as/cl, Daniel Fredriksson dr och den enorme basisten Martin Sjöstedt. Där kan man dra paralleller till Blanton, Pettiford, Brown, NHÖP och Sture Nordin.

Beträffande Hodges-skivan lät jag Daniel Tilling nyligen lyssna på den, han fick behålla den också, så vi kanske kan få höra några av låtarna därifrån till nästa konsert. Det är dom värda.

Nalle Nilsson

Charlie Norman - en musikanter 1920 - 2005

Min första upplevelse av Charlie var Anitra Dance Boogie som vållade en storm av upprörda röster i Norge. Jag fick skivan av min sex år äldre bror. Senare gjorde Duke och Billy sin lysande version; Peer Gynt Suites Nos. 1 and 2., men denna var inte lika "farlig" som Charlies som blev dödskallemärkt på Radiotjänst. Charlie vann som 16-åring en Boogie-Woogie-tävling på Nalen, och har sedan dess varit en framträdande jazzmusiker som inte heller har föraktat att spela schlager med bland andra Alice Babs. Det finns ju, som vi vet, en del som talat illa om jazzmusiker som spelar mer kommersiell musik. Några som råkade illa ut var Louis Armstrong och Harry James, men jazz är ju en smal sektor och varför får man inte tjäna pengar? Duke sade som alla vet, att det finns bara bra eller dålig musik, och man kan fortsätta med att det bara finns bra och dåliga musiker. Charlie var en av dessa bra,

med fantastisk stor bredd och dessutom en härlig showman. Vem minns inte Schooldays med Roy Eldridge? När popmusiker är på turné brukar de ofta röja och slå sönder inredningen. "Vi nöjer oss med att låta korridorlamporna lysa hela natten" sade Charlie när jag hörde honom på Skansen. Bra exempel på härlig humor.

Hans stora insats på senare år var när han och Dagny fick Alice Babs att börja sjunga igen, och skivan "Swingtime again" från 1998 är ett lysande exempel på spelglädje och stor musikalitet. En gigant har gått ur tiden men musiken finns kvar.

Bengt Barkman

A Drum Is A Woman

Ett av Duke Ellingtons mer speciella verk är A Drum Is A Woman. Verket var en produktion för TV där Ellingtons orkester tillsammans med dansare, kör och solosångare framför en egen version av jazzens historia. Ellington låter jazzen personifieras av "Madam Zajj", en trumma som gör en allegorisk resa från jazzens afrikanska ursprung via Västindien och New Orleans till senare tiders sofistikerade storstadsmiljöer och slutligen månen. Madam Zajj, vars namn är jazz baklänges, förvandlas under resans gång till en vacker kvinna, en mycket ellingtonsk association. Överallt träffar hon män som alla heter Joe (t.ex. Carribee Joe) och som alla påverkar henne. En berättare, Ellington själv, håller ihop det hela.

A Drum Is A Woman framfördes den 8 maj 1957 i programmet "The US Steel Hour" i amerikanska CBS-TV. Musiken och Ellingtons berättande partier hade dessförinnan (hösten 1956) spelats in för amerikanska Columbia. När det materialet kom ut på en LP skrev Leif Anderson i en av sina Reflexer (Orkesterjournalen, juni 1957) följande.

Duke Ellington är vår tids största showman. Han är en man som vet exakt vilken effekt han kan uppnå med ett pianoackord, en orkesterklang eller en musikalisk bild: precis lika exakt som han förstår att utnyttja effekterna av en handrörelse, ett röstläge, en knyck på axeln eller en kolsvart manschettknapp. Duke Ellington, mannen som varit en levande legend i mer än hälften av sitt liv, har gjort läran om "Split-second-timing" (se Webster) till en skön konst. Duke är så STOR idag – inom jazz, inom all musik, inom artisteri överhuvudtaget – att det nästan är skrämmande.

"Aha", säger vid detta laget den intelligenta läsaren, "nu är den där Reflex-mannen blowing his top igen med sina sedvanliga våldsamma överdrifter!"

De som tycker att vi excellerar i stora ord och som ännu tvekar på Ellington – lyssna på "A Drum Is A Woman", hans senaste verk! Inte bara för musikens skull – Duke har skrivit bättre och framförallt mer koncentrerad och intensiv musik – utan lyssna även, och speciellt, på Dukes sätt att låta sina vokala insatser hålla samman det hela. Aldrig har en talande röst så projicerat en så helt förkrossande, magnetisk personlighet.

"A Drum Is A Woman", redan titeln är så fantastiskt, diaboliskt, skickligt enkel och riktig att det är skrattretande att ingen kommit på den förr. Vi lever i en tid då folk svettas blod för att vara originella; då folk blir vrickade i sina strävanden att hitta symboler och att reda ut relationer mellan konst och liv och Gud-vet-vad, och här stiger en leende Beau Brummel upp från sitt piano, låter med en utsträckt hand sin orkester fräsa sönder Er med ett dissonant tutti-ackord – låter sin arm falla och väser i den abrupta tystnaden sitt "Madame Zaaaaaj". A Drum Is A Woman. Ett underbart ultrasofistikerat och ändå på samma gång oändligt naivt sätt att sumera upp hela problemet för Er som har jazzen i blodet. Ni tänkte kanske aldrig på att det var just på det sättet? Men så är det ju, eller hur? Och det är naturligt att Duke skulle vara mannen att finna just de fem rätta orden. Vem är intelligent och framförallt smart nog?

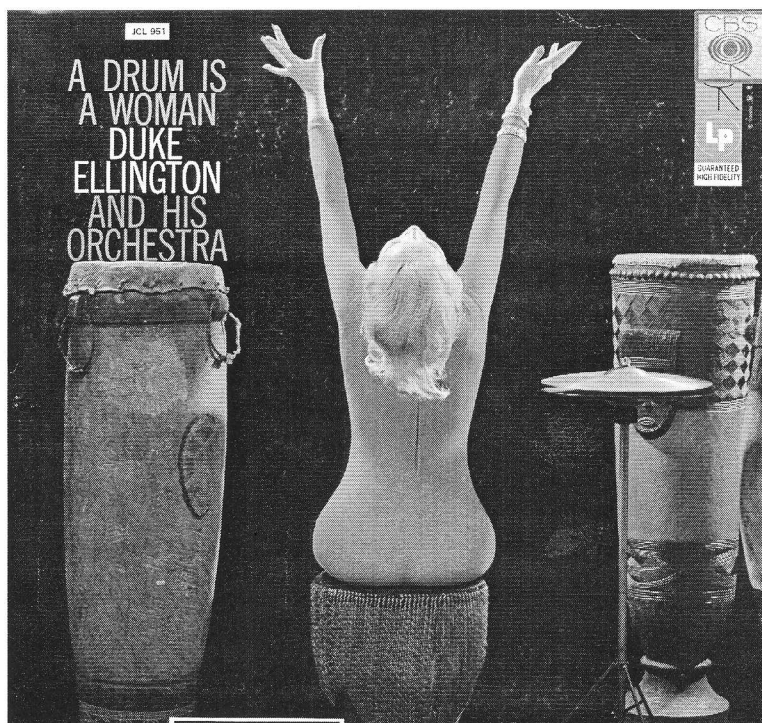
A Drum Is A Woman. Den frasen säger mer om Ellington som artist och människa än alla de miljoner ord som den övriga världen skrivit om honom.

Jazzintresserade kulturpersonligheter har kallat Duke en mystiker, en bitter sanningssägare i toner, en representant för PROTESTEN, en rasfanatiker och så vidare, och kanske han också är allt det där; det Ellingtonska budskapet har "tolkats" i glittrande ordflöden på praktiskt alla tänkbara sätt, men det är inte ofta någon har tänkt på att beskriva Ellington som den han verkligen är. Den ouppnåelige showmannen. Som också råkar vara ett GENI.

Lyssna på "A Drum Is A Woman" så förstår Ni kanske vad vi menar. Om någon artist har någonting att säga i dag så är det Duke Ellington. Tala om det för alla kultursnobbar och konstdebattörer som håller på med sitt evighets-

tjat om intigheter. I vår tids andliga öken är Duke en av de få orsakerna att överhuvudtaget existera.

A Drum Is A Woman.

Så långt Leif Anderson. Långt ifrån alla har delat hans entusiasm för "A Drum Is A Woman". Reaktionerna har varit blandade och inte sällan direkt negativa. Omdömen som "naivt" och "pompöst" kommer även från stora Ellingtonvänner som exempelvis Klaus Stratemann i hans "Duke Ellington Day By Day And Film By Film" och Derek Jewell i hans Ellingtonbiografi "The Immortal Ellington: Aristocrat of Jazz". Mot dem står t.ex. Eddie Lambert, som i sin "Duke Ellington, A Listener's Guide" anser att verket är fullt av humor, glädje

och musikalisk fyndighet. Ellington själv ska enligt bl.a. Jewell ha räknat "A Drum.." till de verk han var mest nöjd med.

Med A Drum.. förknippas ett av många exempel på Ellingtons förmåga att från sina musiker locka fram oväntade prestationer. Clark Terry har berättat hur Duke under inspelningen av A Drum.. övertalade honom att gå in i den musikaliska rollen som den mytiske New Orleans-trumpetaren Buddy Bolden i ett avsnitt betitlat Hey, Buddy Bolden. Ellington beskrev välutgående Bolden som en fantastisk person, elegant och omgiven av sköna damer och med en ton i trumpeteten stor nog att spräcka glas. "Maestro, jag vet inget om Buddy Bolden" försökte Terry invända. "Du ÅR Buddy Bolden" sade Duke och Terry började spela. Resultatet gjorde Duke nöjd och är ett uttrycksfullt solo som säkerligen gör New Orleans-legenden rättvisa.

Skivutgåvan av "A Drum Is A Woman" gavs ut 1957 på amerikanska Columbia och i Europa på Philips. Ett par senare LP-utgåvor har givits ut. Det har länge talats om en CD-utgåva men hittills har ingen sådan kommit.

Thomas Erikson

The Dooji Record Club

Under de två sista åren har Carl A Hellström etablerat "The Dooji Record Club" och producerat fyra CD skivor (en femte är på gång) som kunnat inhandlas över nätet av hugade. Eftersom han lär ha sänt över några ex till DESS för recension i Bulletinen, men någon sådan av olika anledningar inte blev införd, vill vi nu passa på tillfället att bekantgöra innehållet i dessa utgåvor för medlemmarna. Samtidigt vill vi ge ett erkännande till utgivaren för ett gott initiativ som har glatt många Ellington-fans inte bara i Sverige utan även utomlands.

DE-1

Innehåller följande:

Cotton Club 18 mars 1937: The New East St Louis Toodle-Oo (intro)/Harlem Speaks/Caravan/One, Two, Button Your Shoe/Pennies From Heaven/Mexicali Rose/Sophisticated Lady/Rockin' In Rhythm/East St Louis Toodle-Oo (closing)
WNEW, NYC, 21 dec 1938: Tiger Rag/On The Sunnyside Of The Street/The Jeep Is Jumpin
Stockholms konserthus 29 april 1939: Intervju med Duke/Serenade To Sweden/ Rockin' In Rhythm/Cottage By The Sea

Materialet från Cotton Club 1937 finns (frånsett Pennies From Heaven och Mexicali Rose) tidigare utgivet på ett antal skivmärken, med genomgående låg ljudkvalitet. Ljudet på den här skivan är det bästa jag har hört hittills, vilket dock inte betyder att det är perfekt. Troligen går det inte att få bättre med det källmaterial som stått till buds. Man får dock en klar uppfattning om hur mustigt och bra bandet kunde låta 1937. Pennies From Heaven och Mexicali Rose har tidigare varit mycket svåra att få tag på.

Inspelningen från WNEW är en ren raritet, som inte tidigare funnits på skiva. Inledningsnumret och avslutningen är inte helt kompletta, men vad gör det, då man får tillfälle att höra något nytt från 30-talet!

Även inspelningen från Stockholms konserthus är ljudmässigt bättre än tidigare utgåvor. Enligt uppgift har varvtalet också korrigerats, jämfört med tidigare.

Sammanfattningsvis ett mycket köpvärt objekt för Ellingtonentusiasterna.

DE-2

Innehåller material från Meadowbrook, Cedar Grove, NJ, 6 resp 9 juni 1951:

Theme & intro/The Tattooed Bride (Aberdeen)/Indian Summer/Love You Madly/Moonlight Fiesta/All Day Long/I Let A Song..../The Hawk Talks/Take The A Train/Gotta Go & bc close/I Can't Get Started/Primping At The Prom/Later/Unidentified "D"/Take The A Train/New World A-Comin' (nc)

Endast Indian Summer finns utgiven på skiva tidigare. Meadowbrook var ett mycket känt och populärt dansställe, där de flesta av de stora och kända jazzorkestrarna med jämna mellanrum spelade till dans och Ellington och hans orkester spelade här under ett par veckor i juni 1951.

DE-3

Innehåller 3 sessions från The Hurricane Club, 1 april, 6 & 25 maj 1944:

1/4/44 Take The A Train & intro/Concerto For Cootie/Johnny Come Lately/My Heart Tells Me/Blue Skies/Things Ain't.....

6/5/44 Take The A Train & intro/Now I Know/Perdido/Do Nothin' Till You Hear From Me/My Gal Sal/Sentimental Lady/Take The A Train & close

25/5/44 Take The A Train & intro/Someone/GI Jive/Three Cent Stomp/My Little Brown Book/Johnny Come Lately/Blues Skies/Sentimental Lady/Stomp, Look And Listen/Do Nothin' Till You Hear From Me

Ellington och orkestern var engagerade under ca 9 veckor på The Hurricane Restaurant i NY under 1944. Under 1943 hade man spelat där från början av april till slutet på september och under 1945 skulle man komma att spela där från september till december, låt vara att etablissemanget då bytt namn till Zanzibar. Det finns mycket musik bevarad från dessa sejourer. Av ovanstående har dock endast My Little Brown Book förekommit på skiva och då på en V-disc. Skivan är ljudmässigt helt OK jämfört med liknande material från den här tiden. Det finns några intressanta titlar som vanligen inte har

förknippats med Ellington, och inspelningarna speglar ganska bra Ellingtons repertoar från denna tid. Intressant är också att få höra vem som tagit över Cooties solo i Concerto for Cootie. Personligen tycker jag om den här årgången av Ellington och rekommenderar därför gärna köp av denna utgåva.

DE-4

Innehåller följande:

Philharmonic Auditorium, LA, 17 januari 1945: Black, Brown & Beige - Work Song/Mauve (The Blues)/Three Dances/Spiritual Theme (Come Sunday)

The Click Restaurant, Philadelphia, 22 november 1948: Take The A Train & intro/ Suddenly It Jumped/It's Monday Every Day/How High The Moon/On A Turquoise Cloud/Just A-Sittin' And A-Rockin'/Blue Skies (Trumpet No End)/ H'ya Sue/How High The Moon

Black, Brown & Beige från konserten den 17 januari 1945 ingick inte i den radioutsändning som gjordes vid tillfället ifråga, och den har endast spelats in på Armed Forces Radio Services skivor och således inte varit tillgänglig för gemene man tidigare. Det är därför en glad överraskning att få höra den och med så bra ljud. Notera att det är Marie som sjunger på The Blues, hon förekommer inte på så många andra inspelningar.

Andra hälften av skivan är en upptagning från The Click Restaurant i Philadelphia där Ellington var engagerad några veckor i november 1948 och februari 1949. Den här musiken fanns tidigare utgiven på märket Joyce, fast då med betydligt sämre ljudkvalitet. Detta är en intressant period så till vida att det rädde inspelningsstopp, och att 1948-1949 var en av Ellingtons minst produktiva perioder vad gäller besök i skivstudios. Skivan är ett bevis på att orkestern inte var sämre nu än tidigare.

Anders Asplund

Från Carl A. Hällström har DESS fått följande hälsning till er som surfar ute på nätet

På webbplatsen

<http://home.swipnet.se/dooji/duke.html>

hittar man den hittills mest kompletta förteckningen över vad Ellington gjorde, dag för dag (och natt för natt), 1930-1950. Den kommer naturligtvis senare att uppdateras då ytterligare mera informationer har blivit kända.

På webbplatsen

<http://home.swipnet.se/dooji/jubilee.htm>

hittar man Bosse Schermans och min uppdaterade Jubilee-diskografi som kan vara av intresse för medlemmarna. Det finns ju en del Duke-program i den serien och dessa program har vi ordentligt reviderat.

DESS programkvällar på SAMI våren 2006

Preliminärt är följande datum bestämda:

20 februari, 3 april och 29 maj.

Det första av dessa, alltså 20 februari, är även avsatt för årsmöte.

ELLINGTONIA UP-TO-DATE

av Bo Scherman

Som jag nämnde i det förra numret av DESS-bulletinen kommer jag att regelbundet presentera nyheter om inspelningar av Duke Ellington, eller med anknytning till honom, på CD och DVD.

Det var länge sedan det fanns någon sådan förteckning i bulletinen, men jag vill gärna uppmärksamma en del väsentliga utgåvor som vi inte har informerat om tidigare, även om de är några månader gamla. Priserna som är angivna efter skivnumren är de som gäller i min butik.

Nya CD

Reprise

Ellingtons inspelningar för märket Reprise gavs ut komplett i en Mosaic-box för en del år sedan. Den är numera utgången, men samma innehåll finns fortfarande att få i en box som Warner Music (ägarna till materialet) senare gav ut på märket Rhino.

DUKE ELLINGTON, The Reprise Studio Recordings (1962-64; 2 tid outg spår; samma innehåll som den nu utgångna Mosaic MD5-193, men Rhino-utgåvan är förpackad i en avlång box)
Rhino 8122-73658-2 (5 CD). 745:-.

Nu finns också Repise-inspelningarna på separata enkel-CD i licensutgåvor på märket Collectables.

DUKE ELLINGTON, Ellington '65, Hits of the 60's This Time by Ellington (Reprise, 1965)
Collectables COL-6728. 165:-.

DUKE ELLINGTON, Ellington '66 (Reprise, 1966)
Collectables COL-6729. 165:-.

DUKE ELLINGTON, Ellington '66 (Reprise, 1966)
Collectables COL-6730. 165:-.

DUKE ELLINGTON AND HIS ORCHESTRA AND 500 OF EUROPE'S FINEST MUSICIANS, The Symphonic Ellington (Reprise, 1963)
Collectables COL-6731. 165:-.

DUKE ELLINGTON, Concert in the Virgin Islands (Reprise, 1965)
Collectables COL-6732. 165:-.

DUKE ELLINGTON, Plays with the Original Motion Picture Score Walt Disney's Mary Poppins (Reprise, 1964)
Collectables COL-6734. 165:-.

Storyville

Efter Karl Emil Knudsens bortgång och försäljningen av Storyville till Edition Wilhelm Hansen var nog många oroliga för att Karl Emils stora utgivningsprojekt av unikt Ellington-material skulle läggas ned. Lyckligtvis har man fortsatt, både med Treasury-serien på D:E:T:S: och andra intressanta utgåvor.

DUKE ELLINGTON, The Treasury Shows Vol 12 (Treasury Broadcast No 22 8.9.45; No 23 15.9.45; The New Zanzibar, 1.10.45; 7 tidigare utgivna spår)
DETS 903 9012 (2 CD). 280:-.

DUKE ELLINGTON, The Piano Player (1961-71; 13 spår solopiano, 3 spår kvartett m Wild Bill Davis, Joe Benjamin, Rufus Jones; allt tidigare utgivet)
Storyville 101 8399. 175:-.

BILLY STRAYHORN, Piano Passion (m Duke Ellington/ Michel Goudret/Wendell Marshall/Joe Shulman/Paris String Quartet)
Storyville 101 8404. 175:-.

Jag hittade förhandsinformation om denna Strayhorn-CD på Internet och förmedlar den rakt av med de uppgifter som fanns där. "Michel Goudret" bör vara den franske basisten Michel Gaudry. Den finns ännu inte på Storyvilles hemsida och är inte utgiven ännu. Kompletteringar kommer senare.

Nya Ellington-CD på diverse märken

DUKE ELLINGTON, The Essential (1927-60)
Columbia 5174632 (2 CD). 195:-.

Inspelningar från skivmärken som var tillgängliga för Sony Music före sammanslagningen med BMG: Okeh, Brunswick efter 1931, Columbia etc. Ingenting för storsamlarna, som har allt, men ett bra urval för noviserna.

DUKE ELLINGTON (studio, 1937-46)
Documents 222920-321 (10 CD). 160:-.

Välkända inspelningar till mycket lågt pris och oftast i fullt acceptabla ljudöverföringar.

DUKE ELLINGTON, West Coast Swing (live från olika platser i de amerikanska staterna Kalifornien, Oregon och Washington, 1952; = LP-utgåvorna Stardust 201 och Jazzbird JAZ-2009)
Just Jazz JJCD-1016. 179:-.

DUKE ELLINGTON, Skin Deep (1944-53)
Proper INTROCD 2043. 99:-. Som skivbeteckningen antyder är det en lämplig introduktion till Ellingtons musik från denna period. Ingenting ovanligt.

Ellingtons musik spelad av andra

PUTTE WICKMAN & ERNIE WILKINS ALMOST BIG BAND, Plays Duke Ellington, Kinda Dukish (2004)
Gazell GAFCD-1084. 195:-.
Ernie Wilkins avled för många år sedan, men hans Almost Big Band består i Köpenhamn och gjorde nyligen denna CD tillsammans med Putte Wickman, där de spelar kompositioner av Duke Ellington.

DAVE PELL, Plays Duke Ellington, Big Band Tribute Series (Frank Capp, Kimberley, 1960)
Group 7 G7CD-1716. 185:-.

LORRAINE FEATHER, Dooji Wooji (Leonard Feathers dotter sjunger egna texter till bl.a. flera kompositioner av Duke Ellington, ackompanjerad av olika grupper med pianisten Shelly Berg, 2005)
Sanctuary SAN 344101. 220:-.

AL HAIG-JAMIL NASSER COMBO, Expressly Ellington, with Art Themen, Tony Mann (1978)
Spotlite SPJCD-620. 105:-.

TED HEATH, A Salute to Glenn Miller/Salutes The Duke (Decca, 1972/1975; 1 CD = 2 LP)
Vocalion CDLK 4290. 165:-

JOAN STILES, Love Call, with Clark Terry, Frank Wess (m Jerry Dodgion, Joe Temperley, Warren Vaché etc, 1998, 2002; superb pianist och arrangör, bl.a. känd för en konsertserie med musik av Mary Lou Williams; här spelar hon i olika sättningar från solopiano till oktett musik av bl.a. Duke Ellington, Billy Strayhorn och Clifford Brown)
Zoho Music ZM 200405. 220:-.

Ellington sidemen

JOHNNY COLES, Little Johnny C, with Joe Henderson/
Duke Pearson/Bob Cranshaw/Walter Perkins/Pete LaRoca/
etc (1963)
Blue Note 8752652. 105:-.

FREDDY COLE, The Cole Everybody Knows/HERB JEFFRIES,
The Best Year Of My Life (Audiophile, 1977/United National
Records, 1979; 1 CD = 2 LP)
Audiophile ACD-123. 160:-

BILLY STRAYHORN & JOHNNY HODGES, The Stanley Dance
Featuring: Harold "Shorty" Baker, Quentin Jackson, Russell
Procope and Oliver Jackson (1 CD = 2 LP Billy Strayhorn, "Cue
for Saxophone", Felsted, 1959 + "Johnny Hodges, Soloist with
Billy Strayhorn and the Orchestra", Verve, 1961)
Lonehill Jazz LHJ 10191. 120:-

BILLY STRAYHORN, Passion Flower (1939-53)
Proper INTROCD 2046. 99:-

PAUL GONSALVES, Humming Bird (m Kenny Wheeler, Stan
Tracey etc, Deram, 1969)

Vocalion CDSML 8404. 165:-

En litet udda och ovanlig session med Gonsalves, där han
spelar med några av den tidens engelska modernister.

DVD

BOB WILBER BIG BAND, The Royal Ellington Concert,
The Music of Duke Ellington Played by BBBB at the Royal
Festival Hall, Guest Star Adelaide Hall, Narrator Joanne
Horton (1989) (62 min, färg)
NVC Arts 5050467-5542-2-1. 220:-

DUKE ELLINGTON, Soft And Gentle (Köpenhamn, 1967,
tidigare på Quantum Leap QLDVD 0249 + c 30 sek utdrag
från filmen "Check and Double Check", 1930) (59 min, sv/v)
Planet Song 8627. 105:-

DUKE ELLINGTON, On the Jazz Train (soundies, 1941, Snader
telescptions, 1952, Mexico, 1968) (64 min, sv/v & färg)
Planet Song 8628. 105:-

**Kontakta mig gärna med kompletteringar,
andra kommentarer och frågor.**

Bo Scherman

SKIVFYND JAZZ OCH BLUES

Box 8003, 104 20 Stockholm.

Besöksadress: Scheelegatan 12 (T-station Rådhuset).

Tel/fax: 08-652 92 91.

e-mail: skivfynd@comhem.se hemsida: www.skivfynd.com

Eddie Lambert: DIMINUENDO AND CRESCENDO IN BLUE

Engelsmannen Eddie Lambert, känd bl.a. för sin "Duke Ellington, A Listener's Guide", publicerade på åttiotalet i tidskriften Coda Magazine (nummer 205, dec-85/jan-86) en intressant artikel om Duke Ellingtons Diminuendo In Blue And Crescendo In Blue. Artikeln återges här för första gången i svensk översättning.

Kalenderbitaren kan finna att en och annan uppgift i artikeln sedermera har visat sig felaktig. Exempelvis var det 1938 och inte 1939 som Ellington framförde Diminuendo And Crescendo In Blue vid en storbandsfestival på Randall's Island och den upptagning av stycket som finns från turnén i Sverige 1958 gjordes i Göteborg och inte i Stockholm.

På ett ställe i artikeln nämner Lambert att ett stort antal av Ellingtons LP-album för amerikanska Columbia finns tillgängliga i utgåvor producerade för franska CBS av Henri Renaud. I dag finns några av dessa i stället i CD-utgåvor, däribland Ellington At Newport i en välmatad utgåva där Paul Gonsalves berömda solo hörs betydligt bättre än i de tidigare LP-utgåvorna. Flertalet av de versioner av Diminuendo In Crescendo In Blue som Lambert tar upp bör gå att få tag i på CD. Exempelvis finns versionen från Carrolltown 1957 på CD:n Duke Ellington All Star Road Band Volume one på Collectables.

Det är olyckligt att flertalet jazzkritiker, ja faktiskt flertalet skribenter som sysslar med tjugonde århundradets musik i stort, är ur stånd att ta till sig det karakteristiska och storslagna i Dukes verk. Kanske kan de inte inse att en svart man utan akademisk utbildning eller bakgrund faktisk kan vara en framstående person inom vår tids musik. Jazzkritikerna tycks föredra att koncentrera sig på små avsnitt ur hans vida produktion - åren med Miley, 1940, "Such Sweet Thunder" - för att sedan kunna använda mer tid till att lyfta fram verk av obetydligare figurer och på så sätt ge en illusion av vidsynhet. Det är också sant att en sådan inställning gör deras uppgift lättare och undviker att på djupet studera musiken av en man som var en

subtil och ofta svårgripbar artist och därtill en som kanske har ruskat om en del omhuldade fördomar.

För många år sedan spekulerade André Hodeir över varför Duke Ellingtons inpelning av *Ko Ko* på Bethlehem 1956 var underlägsen originalet från 1940. Underlägsen är den förvisso, en snabb, ytlig genomspelning av ett arrangemang som förtjänar, ja faktiskt kräver, en genomtänkt tolkning. Det märkliga är att Hodeir valde att koncentrera sig på detta enstaka misslyckande på "Historically Speaking The Duke", en LP med tolv spår varav bara ett av de andra innehåller sämre än förstklassig Ellington. På LP:n finns bl.a. den bästa versionen på skiva av *East St Louis Toodle-oo* från 1926, ytterligare ett mästerverk av storbandsjazz i nytolkningen av Billy Strayhorns *Midriff* och ett nytt Strayhorn-arrangemang av stor originalitet i *Upper Manhattan Medical Group*. Ändå är den mediokra *Ko Ko* det mest omskrivna inslaget.

Det här är ett bra exempel på hur jazzskribenter - för Hodeirs efterföljare i det här avseendet är många - vänder ryggen åt Duke Ellingtons verk. På senare år har det givits ut inspelningar från radioprogram som visar att bandet hade börjat spela *Ko Ko* i ett snabbare tempo mycket snart efter Victorinspelningen från 1940, att detta långt ifrån att vara en innovation 1956 var nära det tempo i vilket 1940-bandet oftast hade spelat *Ko Ko*. Ändå fortsatte kritiker att skriva om Bethlehem-versionen som om Duke hade ägnat sig åt uppsåtlig musikalisk vandalisering.

De icke-studioinspelningar av Ellingtonbandet från slutet av trettiotalet och framåt som nu är tillgängliga visar att bandets versioner av den äldre repertoaren var en långt mer mångfacetterad sak än vad det föreföll vid den tid då herr Hodeir först anklagade Duke för att vanhelga ett mästerverk.

En annan Ellingtoninspelning som är en omtyckt måltavla för dem som vill svärta ned hans verk är *Diminuendo And Crescendo In Blue* från 1956 års jazzfestival i Newport. Återigen leder enkelspårigt tänkande, bristande kunskaper och avtrubbad inlevelseförmåga till att det skriars om ännu ett ödelagt

mästerverk. Ändå kommer var och en som lyssnar till de tillgängliga versionerna av detta stycke att finna ett långt mer komplext mönster än vad sådana omdömen ger intryck av.

Diminuendo And Crescendo In Blue i den version som hörs på den första inspelningen består av 10 korus tolvtakters blues plus en 10 takters coda i sin första del och 12 korus plus en 10 takters coda i sin andra del. De två första korusen i *Crescendo* är förlängda med två takter var via några egenomligt synkoperade breaks för trumpetsektionen. Det sista koruset och codan i *Diminuendo* spelas av solopiano; i övrigt är stycket genomgående ensemblespel med korta funktionella inpass av (i originalinspelningen) Cootie Williams, Harry Carney och Barney Bigard. Det förekommer inte några improviserade solon. Tempot är snabbt medium 1937 med en tendens att öka senare även om versionen från den 9 juni 1945 är obetydligt långsammare än originalet. Den harmoniska strukturen är i grunden tolvtakters blues med karakteristiska ellingtonska variationer. Stycket bygger på sekvenser av bluesriff, ytterst melodiska celler eller motiv som arrangerats i dialogmönster sektionerna emellan. Som så ofta är fallet när Ellington skriver har trombonerna genomgående en viktig och självständig roll, medan i *Crescendo In Blue* en klarinettrio används för att skapa en kontrasterande klangfärg. Brasset förblir genomgående öppet. Dynamiken är precis som titeln *Diminuendo And Crescendo In Blue* beskriver. Uppgifter om att Ellington framfört stycket i omvänd ordning - det vill säga med klimax i mitten - är sannolikt helt felaktiga.

Den första inspelningen av *Diminuendo And Crescendo In Blue* är studioversionen från september 1937, som först gavs ut på båda sidorna av en tio tums 78-varvsskiva. Liksom fallet var med alla inspelningar av populärmusik från denna era så är det dynamiska omfånget starkt begränsat, en kritisk faktor i detta stycke som titeln antyder. Bandets framförande är rätt stelt, särskilt på tagning -2, som blivit tillgänglig först på senare år och låter som en första inspelning där -2 tyder på ett val i andra hand. Bandets spel får en att tro att de inte var alltför bekanta med stycket och att detta faktiskt kunde vara ett av de många alster av Ellington som första gången presenterades för bandet i inspelningsstudion.

En av de intressantaste frågor som ett studium av Ellingtons inspelade produktion väcker är hur många gånger några av hans mästerverk faktiskt framfördes inför publik. Andrew Homzy har gjort en djupstudie av *The Battle Of Swing* och inte kunnat finna bevis på ett enda framförande utanför inspelningsstudion. Grundläggande information på det här området av Ellingtonforskningen är så mager emellertid att vi helt enkelt inte vet hur ofta, om alls, Duke framförde många av sina arrangemang utanför studion före den rikliga mängd radioupptagningar, konsertinspelningar m.m. som kom i början av fyrtioåret. Dessa förmedlar bara en del av informationen, men det allmänna intrycket är till hjälp även om det inte leder till en slutsats för något enskilt nummer.

Efter den ursprungliga *Diminuendo And Crescendo In Blue* är nästa kända inspelning daterad i mitten av 1945. Det berättas emellertid att stycket åstadkom näst intill ett upplopp vid en storbandsfestival på Randall's Island 1939 (*egenligen maj 1938 enligt DEMS-bulletin 03/1-4/1*). Liksom i Newport kunde publiken inte hålla tillbaka sina glädjetryningar. Man undrar om Duke erinrade sig denna händelse i Newport 1956; förvisso var han en man med långt minne.

När *Diminuendo And Crescendo In Blue* på nytt dyker upp i diskografin 1945 lär vi oss ett intressant faktum om Ellingtons inställning till verket. Han var missnöjd med övergången mellan *Diminuendo*- och *Crescendo*-avsnitten och det är olyckligt att det inte existerar några tidigare "live"-inspelningar som hade kunnat visa hur han hanterade detta problem i slutet av trettio- och början av fyrtioåret. Versionen 1937 har *Diminuendo In Blue* på ena sidan av skivan och *Crescendo In Blue* på den andra så att övergången utgörs av avbrottet när lyssnaren vänder på skivan; originalet har alltså inte något att säga oss i det här avseendet.

Versionerna från 1945 har alla en tredje "sats" inskjuten mellan de två delarna. Den är alltid en redan existerande Ellington-komposition: *Rocks In My Bed*, *Carnegie Blues* och *I Got It Bad* innan Duke stannade för *Transblucency* som det mest passande stycket. Dessa tredelade versioner gavs den övergripande titeln *Blues Cluster* och fem inspelningar finns i Duke Ellington Treasury Series plus åtskilliga fler från andra radiosändningar och konserter 1945 och 1946. I sänd-

ning ber hallmännen som regel Ellington att komma till mikrofonen för att presentera *Blues Cluster* för publiken.

Blues Cluster är aldrig helt lyckat eftersom ingen av de andra kompositioner som används låter som en integrerad del av *Diminuendo And Crescendo In Blue*. Men de här tolkningarna från mitten av fyrtioåret är högklassiga. Det bör kanske påpekas att det inte kan vara fråga om några kommersiella hänsyn här, för 1945 drog man inte ut ett sex minuters stycke till nio minuter för att göra det mer säljbart. Popularitet var en fråga om tre minuter. Så spelades märkligt nog 1946 års studioversion av verket in som *Diminuendo In Blue* för Musicraft utan *Crescendo*; orsakerna till detta egendomliga förhållande har tyvärr gått förlorade. Men vi vet i alla fall varför den V-Disc-inspelning som hämtats från DETS-sändningen den 7 juli 1945 inte har något mellanspel; det har redigerats bort från detta speciella *Blues Cluster* för utgivning på V-Disc.

En version av *Diminuendo In Blue And Crescendo In Blue* återfinns på en LP med ganska illa upptaget material från en konsert den 30 april 1947 på Cornell University. Den är av speciellt intresse eftersom de två delarna åtskiljs av ett pianosolo av Ellington; Efter slutet på *Diminuendo In Blue* ändrar Dukes piano tempo och för in nytt tematiskt material.. När han återinför det ursprungliga tempot gör rytmsektionen en ny entré i *Crescendo In Blue*. Det här kan ha varit ett slags experiment eftersom *Blues Cluster*-formen åter används i några senare framföranden.

När *Diminuendo And Crescendo In Blue* nästa gång dyker på skiva är det på en LP tagen från en radiosändning från Birdland den 30 juni 1951. Här, fem år före Newport, finner vi de två delarna sammanlänkade av ett långt tenorsaxsolo av Paul Gonsalves. När de första rapporterna kom om Newportframträdandet 1956 och skivan gavs ut hette det att Gonsalves' solo var en spontan händelse. Längre fram har det hävdats att Paul framförde det här mellanspelet en gång 1951 och att Duke 1956 kom ihåg Birdlandpublikens reaktion. Men detta är inte heller sant. I april 1953 rapporterade Charles Wilford i "Melody Maker" om en Ellingtonkonsert i Pasadena och *Diminuendo And Crescendo In Blue* framfördes. Mellan de två delarna spelade Paul Gonsalves "en följd av korus som aldrig verkade ta slut och som måste ha räckt åtminstone fem minuter med avsedd upphetsande effekt på orkesterns fans" (*Det här framförandet spelades in och gavs ut 1985 på LP:n GNP Crescendo GNPS-9045*). I sina minnen från sitt år i Ellingtonbandet (1951-1952) kommer altsaxofonisten Willie Smith (i Stanley Dances "The World Of Swing") ihåg att "folk brukade ställa sig upp mitt i ett nummer och börja hojta. *Diminuendo And Crescendo In Blue* var ett sånt." Det var inte bara i Newport 1956 som stycket hade den här effekten på publiken; det hände på Randall's Island 1938, på Birdland 1951, i Pasadena 1953 och utan tvivel vid andra tillfällen också.

Så kommer vi, kronologiskt, till den berömda versionen från Newport 1956. Det är ett inspirerat framförande med superbt piano av Ellington, en hårdsvängande rytmsektion och glödande orkesterspel. Från ungefär halvvägs genom Paul Gonsalves' solo (som är typiskt avlägset från mikrofonen) tilltar oväsendet från publiken och lägger sig delvis över musiken. Succén med det här framförandet och den publicitet som följde innebar att *Diminuendo And Crescendo In Blue* under de närmast följande åren blev ett stående inslag vid Ellingtons konserter och danser. Många inspelningar har bevarats från dessa tillfällen och åtskilliga har givits ut på LP. De som inte tilltalas av den uppjagade atmosfären från Newport 1956 föredrar dessa senare inspelningar och de ger faktiskt ett bättre intryck av hur Ellingtons förnämliga band från 1956-59 tolkade detta arrangemang. Inspelelsen från Carrolltown i juni 1957 och den version som förmodas härstamma från Stockholm i november 1958 är de bästa och på dessa är både Gonsalves' solo och bandet bättre upptagna än i Newport. Versionen från Fairfield i juli 1956 gjordes kort efter Newport; det finns brister i bandupptagningen under *Diminuendo And Crescendo* (Jerry Valburn har sagt mig att det faktiskt finns en överföring av god kvalitet) men det märkbara här är Paul Gonsalves' solo, 38 korus jämfört 27 på Newport och det med utmärkt ljud och Paul klart in i mikrofonen. När Cat Anderson kommer fram på scenen för att lägga sina trumpet utsmyckningar i högt register till de avslutande orkesterpartierna på denna version står han rakt framför inspelningsmikrofonen med resultatet att bandet plötsligt drar sig in i bakgrunden. Det här är en mindre idealisk version i stort, men för Gonsalves' solo den utan tvekan bästa.

En intressant aspekt hos Carrolltown-inspelningen från 1957 är att orkesterns två första korus i *Crescendo In Blue* saknas. Det här beror inte på att de har redigerats bort, eftersom det finns andra (outgivna) versioner med samma parti utelämnat. Alla sådana framföranden som jag har hört kommer från danser och kanske var det så att brassets synkopeerade breaks i dessa korus kastade danspubliken ur rytmen och därför utelöts när stycket spelades vid en dans.

Efterhand tycks Duke till slut ha tröttnat på sitt mästerverk och 1959 började han omväxlande med den fullständiga versionen framföra en variant bestående av enbart *Diminuendo In Blue* och Gonsalves' solo, det senare nu ackompanjerat av bandet i sina senare partier. Vid början av sextioalet trädde denna helt i stället för den fullständiga versionen så att till slut även *Diminuendo* utelöts och tenorimprovisationen blev ensam kvar under titeln *Blow By Blow*. Ännu senare blev denna till en trepartsduell för tenorsaxofoner betitlad *In Triplicate*, men vid det laget hade bandet till 1937 års *Diminuendo And Crescendo In Blue* i praktiken brutits.

Under 21 år efter sin första inspelning förblev *Diminuendo And Crescendo In Blue* i Ellingtons repertoar, tidvis spelad bara vid enstaka tillfällen, som under slutet av fyrtioalet, tidvis framförd som 1945 och 1946 eller åren efter 1956. Inspe­lingen från Newport 1956 är ett dokument över ett av de tillfällen när publiken inte kunde hålla sig tillbaka och vänta med bifallet till slutet av numret. Framförandet är oerhört medryckande och inspe­lingen är, trots publikoväsendet och de oslipade kanterna mot slutet av *Crescendo In Blue*, en klassiker – jazzhistoria när den skapas. Före den här konserten hade George Wein tvivlat på att Newport-publiken skulle acceptera Ellington och varit rädd för att han skulle uppfattas som alltför gammalmodig. Med sin triumf i Newport flyttade Ellington undan en åldersbarriär i tänkesättet hos dem som organiserade jazzfestivaler. Händelsen utlöste också en pånyttfödd popularitet för hans egen orkester med många positiva resultat. Columbia-LP:n "Ellington At Newport" blev en bästsäljare i huvudsak tack vare *Diminuendo And Crescendo* och som en följd av den succén tillbringade Duke sex mycket fruktbara år hos bolaget. Under de här åren spelade han in 24 LP:s med superb musik av vilka flertalet förmodligen inte hade spelats in om Ellington inte hade presterat en bästsäljande LP redan i starten. På grund av bristande engagemang hos jazzkritiker är majoriteten av dessa LP:s ökända

för större delen av jazzpubliken, men de finns i franska CBS' katalog (tack vare Henri Renaud) och väntar på att "upptäckas". Att de alls existerar kan i inte ringa grad tillskrivas "Ellington At Newport" och *Diminuendo And Crescendo In Blue*.

Då *Diminuendo And Crescendo In Blue* är ett komponerat stycke utan soloimprovisationer inspelat vid många tillfällen kan kanske den icke specialiserade läsaren vara betjänt av några förslag till "bästa köp". Personligen anser jag flera versioner som väsentliga: originalet från 1937 för att höra stycket av det band för vilket det skapades; åtminstone en av versionerna från D.E.T.S. under mitten av fyrtioalet eftersom de är av ett band som spelade stycket ofta och kände det väl, inspe­lingen från Newport 1956 för dess atmosfär och genomslag, och någon av versionerna från det sena femtioalet eftersom dessa har den bästa ljudkvaliteten. Av dessa senare är kanske inspe­lingen från Carrolltown 1957 starkare än den svenska versionen från 1958 men marginalen är inte stor. De bästa versionerna i stort kommer från D.E.T.S.-sändningarna och av dem finns det fem, var och en med sina speciella förtjänster. På D.E.T.S.-inspe­lingen från den 9 juni 1945 har inledningen av *Crescendo In Blue* en magisk kvalitet när klarinett och tromboner träder fram i dämpad dialog. Det mest medryckande D.E.T.S.-framförandet är det från den 4 maj 1946 som toppas av entusierande högre­gistertrumpet av Cat Anderson, medan versionen från oktober 1945 har Sidney Catlett på trummor, ett ovanligt och fascinerande inslag. Med inspe­ling i mono tenderar trumpet­en i högt register att dominera över detaljerna i orkester­spelet och av det skälet är min egen favorit inspe­lingen från den 7 juli 1945 som inte har Cat Andersons tillägg. Den kan avlyssnas som ett *Blues Cluster* på D.E.T.S. eller med *Carnegie Blues* bortredigerad på utgåvor som härstammar från V-Disc.

Det återstår mig ännu att höra en inspe­ling av *Diminuendo And Crescendo In Blue* som inte ger mig ökad insikt i detta fascinerande verk. Den som tror att 1937 års version säger allt har långt kvar till full förståelse av Ellingtons musik. Liksom överhuvudtaget den som inte kan känna något för denna ytterst spännande och originella komposition – säkerligen en av jazzhistoriens mest infallsrika tolvtakters blues.

Eddie Lambert
Översättning: Thomas Erikson

I anslutning till Eddie Lamberts artikel förmedlar några av DESS' styrelsemedlemmar sina personliga minnen av LP-utgåvan "Ellington At Newport", alltså den utgåva som innehöll den mest kända versionen av D&C med Paul Gonsalves' famösa solo.

Leif Jönsson: På 50-talet bodde jag med min syster och föräldrar i Hässleholm. Jag lyssnade regelbundet på Jazzglimtar från USA med Claes Dahlgren. Han hade ett egendomligt sätt att tala svenska. Det präglades av många års vistelse i USA, och det var fascinerande att lyssna på honom. Jag tror det var i början av september 1956. Handbollsträningen på det sedan länge nedlagda trängementet T4 hade börjat för säsongen. Det var då som Claes Dahlgrens glimtar innehöll ett inslag från sommarens Newport Festival med Duke Ellington. Det som spelades var *Diminuendo in Blue and Crescendo in Blue* med ett tenorsolo av Paul Gonsalves som aldrig tycktes ta slut. Det fortsatte och fortsatte och till sist var man alldeles till sig av upphetsning. De 27 korusen med Gonsalves bildade en brygga från *Diminuendo in Blue* till *Crescendo in Blue* som slutligen utmynnade i Cat Andersons stratosfäriska slutfanfarer. Det framgick av inspe­lingen att publiken i Newport var i extas. Före handbollsträningarna samlades vi grabbar i regel utanför T4:as grindar, och den träningskväll som följde detta Claes Dahlgrens Jazzglimtar, var det bara Paul Gonsalves 27 korus som diskuterades. Något liknande hade ingen hört tidigare. Jag minns att någon framhöll Flip Philips' solo i *Perdido* från en Jazz At The Philharmonic-konsert utgiven på något av Norman Grantz skivmärken i det sammanhanget. Men detta med Paul Gonsalves och 27 korus i en följd, ja det var något helt annat.

I Hässleholm var man svältfödd på levande jazz. Några konserter ägde aldrig rum i Hässleholm vad jag minns förrän 1959, då Dizzy Gillespie kom dit och spelade i en nästan tom sporthall som hade invigts ett par år tidigare. Men många av dansbanden som kom till Björksäter i Hässleholm spelade ut-

märkt jazz. Dit kom Östen Warnebring som spelade klarinett och saxofon. Jay Elving hade en suverän batterist som hette Leif Kohonen som jag imponerades av. Putte Wickman och många andra av den tidens stora namn kom dit. Men det var i regel en snäll version av jazz som skulle passa som dansmusik som man fick höra. Således fick man sig inte till livs några 27 korus av någon tenorist. Nej det blev till att lyssna på de LP-skivor som gavs ut och det här var ju i LP-skivans barndom. När man var i 15-årsåldern i mitten av 50-talet hade man inte mycket pengar att köpa dessa mycket dyra plattor för. En LP kostade då cirka 27 kronor. Försök att omsätta detta i dagens penningvärde så får ni en uppfattning hur dyra de var. Man fick veta att det här framträdandet av Duke Ellington från Newportfestivalen skulle komma ut på LP följande år och man började redan längta efter den utgivningen, för den skulle man ju bara ha, om man hade en grammfon förståss, och det hade jag ännu inte någon. Men sommaren 1957 köpte far en Garrard skivväxlare på KF:s varuhus Nyva som sedermera blev Domus. Den var monterad i ett skåp och på skåpet ställde i den gamla Concertonradion som fick tjäna som förstärkare. Men när jag kort därefter skulle köpa Ellington At Newport som i Europa kom ut på skivmärket Philips, var den slutsåld. Och i skivaffären på 1:a Avenyen kunde man inte ge besked om när man skulle få hem den igen. Istället fick jag nöja mig Louis Armstrong At Newport med Eddie Condon på baksidan, likaledes på Philips. Jag tröstade mig också med en EP som innehöll *Moppin' and Moppin'* på ena sidan och *Aint Misbehavin'* på den andra med Fats Waller. Den hade jag mycket glädje av och jag fascinerades av Zutty Singleton's virtuosa trumspel.

Ellington At Newport då, ja den kom ett par veckor senare och då köpte jag den genast. På 60-talet kunde jag från Ray Avery i Kalifornien få den på Columbia tillsammans med den andra utgåvan med Duke från Newport som innehöll Buck Clayton's Jazz Giants. I samband med millennieskiftet kunde man så äntligen få den kompletta Newport 56 på två CD.

Ellington At Newport är tveklöst den LP som jag minns bäst från ungdomsåren. Jag hade en kompis som varje gång han kom hem till mig, ville höra *Diminuendo i Blue and Crescendo in Blue*. Numera spelar jag den inte så ofta, jag har ju så mycket annat att lyssna på. Men när så sker, tycker jag den är lika bra som när jag hörde den första gången 1956. Helst skall den avnjutas i kamraters sällskap, då har man någon att kommentera den med.

Leif Jönsson

Anders Asplund: Första gången som jag kom i kontakt med Duke Ellingtons Newport-album torde ha varit i slutet av 1956 eller början av 1957. Jag var då c:a 16 år och var hemma hos en kamrat och spelade bridge. Denne hade hört talas om Newport och köpt skivan. Jag var på den tiden ingen uttalad Ellington fan och var inte så imponerad av Gonsalves långa solo. Däremot tyckte jag om Jeep's Blues. I övrigt gick det några år innan jag lyssnade igen - nu med helt andra och vässade öron.

Thomas Erikson: "Ellington At Newport" var den första LP jag överhuvudtaget ägde, en julklapp julen 1958, och en rätt stor sak i mitt då trettonåriga liv. Det var förstas den europeiska utgåvan på Philips, vars framsida för övrigt pryder denna bulletin. En fin brus- och knasterfri pressning som än i dag låter sig spelas med den äran. Samtidigt fick jag (och mina bröder) en ny skivspelare, likaledes av märket Philips, som såg ut som en liten resväska och även rymde en anspråkslös liten högtalare. Denna "anläggning" hade ett enda reglage, en knapp med vilken man både satte på högtalaren, fick skivtallriken att börja snurra och reglerade volymen. Genom denna primitiva lilla apparat skulle Ellingtons mäktiga Newport-band, med Gonsalves' solo och det intensiva publikjublet, pressas fram. Det lät underbart, tyckte jag då. Men D&C och Gonsalves' klassiska solo i all ära, det är annat på den här skivan som för mig alltid har varit de verkliga höjdpunkterna. "Blues to be there" är en av dessa, en långsam blues med vackert djuptonade saxpassager, dito typisk klarinett av Russell Procope och Ray Nances trumpet i ett solo som börjar dämpat men liksom reser sig upp i ett fantastiskt utrop som framkallar ett hörbart "aahhh" av välbehag från Duke i bakgrunden. Andra höjdpunkter för mig är Willie Cooks behärskat välformulerade solo i "Festival Junction" och Harry Carney i samma nummer, jag har alltid tyckt att Carneys solo där har en speciell oemotståndlig luftig swing. Ja, och så förstas Johnny Hodges i Jeep's Blues.

Rolf Dahlgren minns

Efter årsmötet den 19 september tog Rolf Dahlgren över scenen på SAMI för att berätta under rubriken "Mina möten med Duke Ellington".

Rolf har en mångårig bakgrund i jazzsammanhang som arrangör av konserter, medverkande i Sveriges radio, skivrecensent m.m. Och inte minst som styrelsemedlem i DESS. Om Rolf kan man säga mycket, som också Key Jigerström påpekade i sin presentation från scenen. "Gör inte det", svarade föremålet lakoniskt.

Rolf började med att berätta om det sena svenska 30-tal då han som tonåring först kom i kontakt med Duke Ellingtons värld. Det här var en tid då föga skrevs om jazz och skulle en tidning skriva om en konsert av någon gästande jazzmusiker eller -grupp kunde vem som helst oberoende av kvalifikationer få uppdraget. Rolf bestämde sig för att utnyttja detta i samband med Ellingtons besök i Sverige 1939. Hans ambition var att ta sig in på en konsert genom att erbjuda en tidning att låta honom skriva om det hela och på så sätt komma undan kostnaden för biljetter. Efter att ha fått kalla handen hos ett antal pressorgan fick han napp hos sexdagars-tidningen "Folkets Dagblad", vars redaktör halade fram inte bara en utan flera biljetter. Det första som Rolf överhuvudtaget skrev och fick publicerat kom därmed att handla om Duke Ellington.

En mer udda kontakt med Ellingtons musik hade Rolf haft redan tidigare. Han hade en egen kvartett med en violinist och honom själv på gitarr. Med den hade han spelningar på olika tillställningar till ett gage à 5-10 kr per medlem. Kvartetten var förmodligen först och ensam i Sverige att i sin repertoar ha den då nypublicerade Ellington-kompositionen *Scattin' at the Kit Kat*. Noterna till det stycket hade förmedlats genom en släkting som var bosatt i USA.

Scattin' at the Kit Kat hör inte till de mer kända Ellingtonkompositionerna och numret blev aldrig någon direkt hit. "Lord knows if it ever was meant to be", som Duke själv sade många år senare när Rolf nämnde numret för honom.

Rolf lät publiken höra den inspelning av *Scattin' at the Kit Kat* som Ellingtons orkester gjorde i mars 1937 för Irving Mills' då nystartade skivbolag Master. Det bolaget hade inte någon ordnad europeisk distribution och inspelningen gick därför som regel inte att få tag i här i landet annat än eventuellt hos någon exklusiv direktimportör av amerikanska skivor. Diskografiskt bevandrade vet för övrigt att *Scattin' at the Kit Kat* finns i ytterligare en inspelad version från december 1936, och att titeln då var *Scattin' at the Cotton Club*. Den inspelningen gavs emellertid inte ut förrän många senare.

Rolf kom längre fram att arbeta med att organisera gästande musikere och orkestrars besök i Sverige. I den rollen

kom han flera gånger i kontakt med Duke Ellington och hans musiker. En minnesvärd upplevelse har han från Ellingtons besök hösten 1959. Orkestern skulle göra ett framträdande i Sporthallen i Linköping och det gällde alltså att transportera mannarna dit från Stockholm. Det överenskomms att Rolf den aktuella dagen skulle skjutsa Duke, Billy Strayhorn och orkesterns manager Al Celley i sin bil till Linköping. I samband med sin beskrivning av den senare erkände Rolf att han vid sidan av jazzen alltid haft en svaghet för annorlunda bilar. Vid den aktuella tidpunkten hade den svagheten medfört att Rolf ägde en Hudson Rambler och det var alltså i den som Ellington och hans nämnda medarbetare skulle forslas till och, efter konserten, från Linköping.

Linköpingskonserten avlöpte väl och från det besöket kunde Rolf förmedla en livfull bild av hur Duke på Frimurarhotellet i Linköping beställde in och hann avnjuta en Glace au four under det att Rolf och övriga vid bordet fick vänta i det längsta på service.

Återresan i Rolf's Hudson Rambler gick mindre smidigt. I svart nattmörker någonstans i Kolmården efter dåvarande riksettan kokade kylaren och nytt vatten måste fyllas på. Rolf och Billy Strayhorn traskade efter dikeskanten i mörkret med flaskor för att få tag i vatten medan Duke och Celley tålmodigt väntade i bilen. Den proceduren upprepades fyra gånger innan sällskapet kom fram till en nattöppen mack där man konstaterade att bränslepumpen spruckit och fick den provisoriskt lagad med isoleringsband. Vid 4-tiden på morgonen nådde man slutligen målet i Stockholm. Från den här transporten mindes Rolf särskilt hur lugnt Duke och de övriga tog det hela. Rolf förmodade att han förmodligen hade blivit strypt om hans passagerare i stället varit ett svenskt amatörband.

En annan stark ögonblicksbild förmedlade Rolf från ett samtal som han hade med Johnny Hodges under dennes sista besök i Sverige med Ellingtons orkester 1969. På frågan hur länge Ellington skulle fortsätta att turnera som han gjorde svarade Johnny att det borde kunna räcka med en eller två turnéer per år men att Duke inte hade något annat liv.

Rolf, som i våras fyllde 85 år, har mycket att berätta och vi hoppas kunna övertala honom att göra det själv också i kommande artiklar i vår bulletin. En särskild tillgång för DESS är de bilder Rolf kan hämta ur sitt stora bildarkiv från 40- och 50- och 60-talen.

Thomas Erikson